Janseva Foundation Loni Budruks

Arts , & Commerce College, Shendi

Tal-Akole, Dist-Ahmednagar, Pin-422604

Unipune ID- PU/AN/AC/93/2007 Website- acscollegeshedi.in

Email- principal.acshendi@pravara.in

Self Study Report: 2023 (1st Cycle)

Criterion 1 Curricular Aspects

Key Indicator

1.3 Curriculum Enrichment

Metric: 1.3.2.Q_nM

Percentage of students undertaking project work/field work/ internships (Data for the latest completed academic year)

1.3.2 Curriculum Enrichment

Janseva Foundation Loni Budruks

Arts & Commerce College, Shendi

Tal-Akole, Dist-Ahmednagar

Pin-422604

Unipune ID- PU/AN/AC/93/2007 Email- principal.acshendi@pravara.in

---

Declaration

This is to declare that the information, report, true copies of the supporting documents, numerical data, etc. submitted/presented in this file is verified by Internal Quality Assurance Cell (IQAC) and is correct as per the record. This declaration is for the purpose of NAAC accreditation of HEI for 1st Cycle period 2018-19 to 2022-23

Date: 31/05/2023

Place: Shendi

IQAC Co-Oridinator
Janseva Foundation Loni Budruks
Arts And Commerce College,Shendi
Tal.Akole, Dist.Ahmednagar.

Janseva Foundation Loni Budruks
IQAC
Arts And Commerce College,Shendi

PRINCIPAL
Janseva Foundation Loni Bk's
Art's And Commerce College,
Shendi(Bhandardara)-422604
Tal.Akole. Dist. Ahmednagar,

Criteria -1
Curricular Aspects

Key Indicator: 1.3
Curriculum Enrichment

Metric: 1.3.2 (QnM)

1.3.2.1. Number of students undertaking project work/field work / internships:

Sr.No	Activity	Page No
1	Field Visit	**4-26**
2	Project Work On Environmental Awareness	**27-48**

PRINCIPAL
Janseva Foundation Loni Bk's
Art's And Commerce College,
Shendi(Bhandardara)-422604
Tal.Akole. Dist. Ahmednagar,

Field Visit

1.3.2 Curriculum Enrichment

Janseva foundation Loni Budruks
Arts & Commerce College Shendi
Tal Akole Dist Ahmednagar
REPORT OF PROGRAMME

TOPIC: Field Visit to Grampanchayat office
Date : 02/03/2022
Time : 11:30
Venu : Grampanchayat Office Chichondi ,Tal -Akole Dist- Ahmednagar

Organized By :

The Department of Political Science
Janseva foundation Loni Budruks
Arts & Commerce College Shendi

Theme Of The Programme :
Field Visit to Grampanchayat office

Objective Of The Programme :

1) To create awareness among the students about Local self in Maharashtra
2) To create awareness among the students About the Function of local self in Maharashtra
3) To Introduce Students about the importance of Local self in Maharashtra in development of citizen

Introduction of Programme :

- The Departmental of Political Science of the Janseva Foundation Arts , Commerce & Science College Shendi Organized a one day field visit for students to grampanchayat office, Chichondi at Wendsday on 02/03/ 2022 at 11: 30 am
- Mr Mr A.N Dagale assistant professor and Head of dept. of Political Science introduced student about the visit

Details of the Programme :

As per the syllabus of the savitribai phule pune university pune dept. of Political Science Grampanchayat Office Chichondi on ...02/03 /2022 TYBA students were accompanied with Mr A.N Dagale political Science faculty member. During the visit,first student were taken to a grampanchyat office,chichondi, Wher they know about local self government of Maharashtra (structure,Election Process Member, Working of Office Different schemes for local citizen and farmers)
Sarpanch Grampanchayat Chichondi aware student about local self Government of Maharashtra with special reference to Grampanchayat and shere his experience as a sarpanch with student.
Mr.A.N Dagale Guide students about Local self Government of Maharashtra so our students visit grampanchyat office and guided knowledge about respective subject after the Student Visit

Metrics :
Number of Student : 23
(Girls- 09 Boys 14)
Number of Stakeholders :
(Teaching Staff- 02 Non-Teaching Staff 01)

PRINCIPAL
Janseva Foundation Loni Bk's
Art's And Commerce College,
Shendi(Bhandardara)-422604
Tal Akole Dist Ahmednagar.

विभागाचे नाव :- राज्यशास्त्र विभाग

प्राध्यापकांचे नाव :- डगळे ए. एन.

चिचोंडी ग्रामपंचायत भेट

विद्यार्थीनी हजेरी पत्रक

महाविद्यालयाचे नाव-जनसेवा फाऊंडेशन संचलित कला, वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय शेंडी,

तालुका- अकोले, जिल्हा-अहमदनगर

दिनांक- 02/मार्च/2022

अ.नं.	विद्यार्थिनीचे नाव	वर्ग	सही
1	असवले अजय निवृत्ती	F.Y.B.A	A. N. Asavale
2	भारमल अनिकेत कांतीलाल	F.Y.B.A	[signature]
3	बांडे कल्पना सुभाष	F.Y.B.A	[signature]
4	बांडे माधव दत्तु	F.Y.B.A	[signature]
5	भले संकेत लक्ष्मण	F.Y.B.A	[signature]
6	भांगरे अजय मारूती	F.Y.B.A	[signature]
7	दिवे निशा काशिनाथ	F.Y.B.A	[signature]
8	गभाले किरण चंदर	F.Y.B.A	[signature]
9	घोगडे पल्लवी उत्तम	F.Y.B.A	Pallavi S
10	घाणे पुजा नंदु	F.Y.B.A	[signature]
11	आवारी पुजा शिवाजी	T.Y.B.A	[signature]
12	वायळ सुनिल निवृत्ती	T.Y.B.A	[signature]
13	खाडे मनोहर शिवाजी	T.Y.B.A	[signature]
14	किरवे सुरेश शिवराम	T.Y.B.A	Suresh
15	शिंदे जयश्री बळीराम	T.Y.B.A	Jayashri
16	खोले नामदेव उत्तम	T.Y.B.A	Namdev [signature]
17	कोकतरे मनीषा लक्ष्मण	T.Y.B.A	मनिषा [signature]
18	सोनवणे आकाश संतोष	T.Y.B.A	[signature]
19	घोरे दिपक रामदास	T.Y.B.A	Deepak
20	कोरडे सोनाली काळु	T.Y.B.A	[signature]
21	धादवड किरण एकनाथ	S.Y.B.A	Kiran
22	गभाले फशाबाई खंडोजी	S.Y.B.A	[signature]
23	गोडे जालिंदर लक्ष्मण	S.Y.B.A	[signature]

[signature]

राज्यशास्त्र विभाग
(प्रा. डगळे ए. एन.)

[signature]
PRINCIPAL
Janseva Foundation Loni Bk's
Art's And Commerce College,
Shendi(Bhandardara)-422604
Tal.Akole. Dist. Ahmednagar,

CS Scanned with CamScanner

1.3.2 Curriculum Enrichment

Rally Grampanchayat Office Chichondi

PRINCIPAL
Janseva Foundation Loni Bk's
Art's And Commerce College,
Shendi(Bhandardara)-422604
Tal.Akole. Dist. Ahmednagar,

1.3.2 Curriculum Enrichment

Janseva foundation Loni Budruks
Arts & Commerce College Shendi
Tal Akole Dist Ahmednagar

REPORT OF PROGRAMME

TOPIC: Field Visit to Sandhan vally
Date : 07/01/2023
Time : 11.00
Venu : samrad village Tal Akole Dist- Ahmednagar

Organized By :
The Department of History
Janseva foundation Loni Budruks
Arts & Commerce College Shendi

Theme Of The Programme :
Field Visit (Cleaning Sandhan vally as well as samrad village)

Objective Of The Programme :

1) students cleaning samrad village and Sandhan vally

2) The people of the village were told to understand the importance of cleanliness
3) To Introduce Students about the importance of Local self in Maharashtra in development of citizen

Introduction of Programme :

- The Departmental of History of the Janseva Foundation Arts , Commerce & Science College Shendi Organized a one day field visit for students to Sandhan Vally, samrad village at Saturday on 07/01/ 2022 at 11: 00 am
- Miss. A.V.Bachav assistant professor and Head of dept. of History introduced student about the visit

Details of the Programme :

As per the syllabus of the savitribai phule pune university,pune dept. of History . Sandhan Valley on 07/01 /2023. TYBA students were accompanied with Miss A.V Bachav History faculty member. During the visit,first student were taken to Sandhan Vally, Wher they know about History of Sandhan Vally and samrad (structure of sandhan Vally,and Information There Historical Place, Working of There Tribal Citizen,)
The sarpanch of Samrad village informed the students about the village and surrounding area. Miss.A.V.Bachav Guide students about sandhan velly so our students visit and knowledge about respective subject after the Student Visit

Metrics :
Number of Student : 26
(Girls- 09 Boys 17)
Number of Stakeholders :
(Teaching Staff- 02 Non-Teaching Staff 01)

PRINCIPAL
Janseva Foundation Loni Bk's
Art's And Commerce College,
Shendi(Bhandardara)-422604
Tal.Akole. Dist. Ahmednagar,

1.3.2 Curriculum Enrichment

इतिहास विभाग - क्षेत्रभेट - सांदण व्हॅली

विद्यार्थी यादी दि. 06/09/2023

अ.नं.	विद्यार्थ्यांचे नाव	सही
1)	मंगल हरि पोटकुले	[signature]
2)	भोजणे ईश्वर जगन	[signature]
3)	मोहरे गीता सखाराम	G. S. Mohare
4	भगत अरुण चिंतामन	Bhagat A.
5)	येलमाम आरती जयेश	[signature]
6)	बेनके पंकज पंढरिनाथ	[signature]
7)	शेळके गौतम गणपत	G shelke
8)	धाडवड किरण एकनाथ	Kiran
9)	पवार वैभव प्रकाश	Vaibhav
10	घोडे जालिंदर लालु	Jalindar
11)	मुठे निलेश तुकाराम	[signature]
12)	कोंडुर्ले मनिषा विठ्ठल	Kondule. M. V
13)	धादवड ऋषिकेश सावळेराम	[signature]
14)	गभाले स्वप्नीली दगडू	GS
15)	घारे सदाशिव गोविंद	Sadashiv
16)	खाडे वैशाली उत्तम	Khade V..
17)	घोडे सुनिल गोरक्ष	Ghode S. G.
18)	खाडे अक्षय कुंडलिक	A. k. khade
19)	जाधव पार्वता सुनिल	Jadhav PS
20)	लहामगे नेताम कांतिलाल	[signature]
21)	चोथवे रुमन ज्ञानेश्वर	S chodhave
22)	शेंडे जयश्री बबीराम	Shende JB
23)	गोऱ्हे काजल देवराम	Gohre
24)	आगिवले रघुनाथ एकनाथ	Agiwale R. A.
25)	खतेले राजेंद्र तुकाराम	Khatele
26)	घोगडे संदिप अशोक	[signature]

[signature]

PRINCIPAL
Janseva Foundation Loni Bk's
Art's And Commerce College,
Shendi (Bhandardara)-422604
Tal Akole, Dist. Ahmednagar.

1.3.2 Curriculum Enrichment

Students Cleaning Sandhan Vally

PRINCIPAL
Janseva Foundation Loni Bk's
Art's And Commerce College,
Shendi(Bhandardara)-422604
Tal.Akole. Dist. Ahmednagar,

Janseva foundation Loni Budruks
Arts & Commerce College Shendi
Tal Akole Dist Ahmednagar

REPORT OF PROGRAMME

TOPIC: Field Visit to Ratangad (Ratanwadi)
Date : 15/10/2022
Time : 09:00
Venu : Ratanwadi village Tal Akole Dist- Ahmednagar

Organized By :
The Department of Science (Chemistry,Physics,Botany)
Janseva foundation Loni Budruks
Arts & Commerce College Shendi

Theme Of The Programme :
Field Visit (To Study medicinal pant and History of ratangad)

Objective Of The Programme :
1) students cleaning ratanwadi village and ratangad
2) To Study medicinal pant and History of ratangad

Introduction of Programme :

- The Departmental of Science (Chemistry,Physics,Botany)of the Janseva Foundation Arts , Commerce & Science College Shendi Organized a one day field visit for students to Ratangad, Ratanwadi village at Saturday on 15/10/ 2022 at 09: 00 am
- Mr.Langhi G.G assistant professor and Head of dept. of Chemistry introduced student about the visit

Details of the Programme :

As per the syllabus of the savitribai phule pune university,pune dept. of Science . Under science department on 15/10/2022 students of fybsc and sybsc classes were taken to Ratangad for one day field visit. Professor Langhi sir explained the history of Ratnawadi village at the foot of Ratnagada and Amriteshwar temple to the students. Students cleaned the temple. Village sarpanch and villagers thanked the students.

While going to Ratangad, the professor of science, Pathve sir, was giving information about the medicinal plant in the forest to the students and after going to the fort, Professor Potkule madam told the children about Ratangad.

Metrics :
Number of Student : 34
(Girls- 14 Boys 20)
Number of Stakeholders :
(Teaching Staff- 03 Non-Teaching Staff 02)

PRINCIPAL
Janseva Foundation Loni Bk's

Janseva Foundation LoniBk's
Arts and CommerceAnd Science College, Shendi

Name of Activity- Ratangad visit

Class- F.Y.B.Sc

Subject- [illegible]

Date-

Sr.No.	Students name	Signature
1	AHER SAMADHAN SHIVRAM	
2	AROTE SANDIP NAMDEO	
3	BANGAR PRASAD DATTU	
4	BHANGARE MACHHINDRA BALU	
5	BHOIR DHANANJAY GOVIND	
6	BHOR YOGESH DNYANESHWAR	Yogesh
7	CHANDERE KETAN TANAJI	K.T. Chandere
8	DALVI SUNIL MADAN	Sunil
9	DHADWAD JAYSHRI MAHADU	Jayshri
10	DHANGAR HANUMANTA VITTHAL	H.V. Dhangar
11	DHONGADE KRUSHNA CHAHADU	K.C. Dhongade
12	GABHALE BHARAT PANDHARINATH	
13	GABHALE HIRA KALU	H.K. Gabhale
14	GADEKAR PRANALI RAJENDRA	P.R. Gadekar
15	GADHAVE SANTOSH KISAN	
16	GAVALI KIRAN SUNIL	K.S. Gavali
17	GHARE VISHVAS TANAJI	
18	GHODE PUSHPA KISAN	Pushpa
19	IDE SADHANA UTTAM	S.U. Ide
20	IDE YOGESH MADHAV	Yogesh
21	KADALI NITIN VASANT	N.V. Kadali
22	KALEKAR ABHISHEK BALU	
23	KALEKAR VAIBHAV ZUMBAR	
24	KARKE RESHMA MACHHINDRA	R.M. Karke
25	KATHE ASHWINI SHIVAJI	
26	KHADE DIPAK MADHUKAR	
27	KHADE KOMAL MADHUKAR	
28	KHADE PRAKASH EKNATH	
29	KHADE VRUSHALI DINKAR	
30	KHATELE PRASHANT JANARDAN	Prashant
31	KONDULE SAPANA VITTHAL	
32	LAGAD RUSHIKESH BAJIRAO	
33	LAHAMTE MANISHA BALU	
34	LOTE ROHIT TANAJI	Rohit

PRINCIPAL
Janseva Foundation Loni Bk's
Art's And Commerce College,
Shendi(Bhandardara)-422604
Tal.Akole. Dist. Ahmednagar,

1.3.2 Curriculum Enrichment

Amruteswar Tample Ratanwadi

PRINCIPAL
Janseva Foundation Loni Bk's
Art's And Commerce College,
Shendi(Bhandardara)-422604
Tal.Akole. Dist. Ahmednagar,

1.3.2 Curriculum Enrichment

Students Cleaning Tample Area

Ratangad

PRINCIPAL
Janseva Foundation Loni Bk's
Art's And Commerce College,
Shendi(Bhandardara)-422604
Tal.Akole, Dist. Ahmednagar,

TOPIC

Date : / /

Page No.:

रतनगड

रतनगड हा किल्ला महाराष्टु राज्यातील अहमदनगर जिल्ह्यामधील रतनवाडी या गावाजवळ कळसूबाई डोंगर रांगेवर वसलेला आहे आणि हा किल्ला नाशिक जिल्ह्याच्या सीमेवर आहे. रतनगड या किल्ल्याचे सह्याद्री हि मुख्य डोंगर रांग असून या किल्ल्याचे पाठीमागे म्हणजे पाश्चिमेला प्रवरा नदीचे भंडार धारण आहे. रतनगड या किल्ल्याच्या पायथ्याशी रतनवाडी हे गाव आहे आणि हा किल्ला या गावापासुन 5 ते 6 किलो मीटर अंतरावर आहे. रतनगड हा किल्ला प्राचीन आणि ऐतिहासिक महत्त्व असणारा किल्ला असुन या किल्ल्याची उंची समुद्रसपाटीपासुन 4250 फूट (1294 मीटर) इतकी आहे. ह्या किल्ल्यावर जाण्यासाठी आपल्याला जंगलातून गड चढवा लागतो. त्यामूळे रतनगड हा किल्ला ट्रेकिंगसाठी देखील खूप लोकप्रिय मानला जातो. या किल्ल्यावर जाण्यासाठी कातळ भिंतीपासुन असणाऱ्या वाटेवरुन थोडे पुढे गेल्यानंतर पुढे कातळ कोरिव कोरीव 55 ते 60 पायऱ्या आहेत. त्या पायऱ्या चढून वरती आले कि आपल्याला दिसते ते गडाचे प्रवेश दार (त्र्यंबक दरवाजा)

TOPIC

Date: / /

Page No.:

त्याचबरोबर या किल्ल्यामध्ये आपल्याला काही मंदिराचे अवशेष, पाण्याचीचे टाके, बुरूज, टाक्यांमध्ये असणारा नंदी आणि शिवलिंग पहायला मिळते. त्याचबरोबर गणेश दरवाजा, हेमाडपंथी मंदिर, रत्ना देवीचे मंदिर हे गूहे मध्ये आहे. त्यानंतर कडेलोट या सारखी प्राचीन ठिकाणे आणि बांधकामे या किल्ल्यावर आपल्याला पहायला मिळतात.

रतनगड किल्ल्याची माहिती :-

रतनगड हा एक प्राचीन आणि ऐतिहासिक किल्ला आणि काही इतिहासकारक असे सांगतात कि हा किल्ला होता मराठा साम्राज्याचे संस्थापक छत्रपती शिवाजी महाराज यांचा आवडता किल्ला होता. ज्यावेळी हा किला छत्रपती शिवाजी महाराजांच्या ताब्यात होता त्यावेळी त्यांनी येथे कळसूबाई शिखर, विल्सन धरण आणि आर्थर तलाव बांधले.

इस. ~~१३६०~~ 1360 मध्ये हा किल्ला आणि येथील प्रांत यांच्यावर महादेव कोळी लोक यांचे वर्चस्व होते पण त्यानंतर हा किल्ला इ. स. १८०० मध्ये जव्हारचा राजा नेमशाह हा बहामनी वंशातील राजाने या किल्ल्यावर ताबा मिळवला आणि जवळ- जवळ 85 ते ९० वर्ष या किल्ल्यावर बहामनी वंशाने राज्य केले.

ज्यावेळी बहामनी सत्ता पूर्णपणे मोडकळीस आली त्यावेळी फायदा घेवून इ. स ~~१७०१~~ १४९० मध्ये हा किल्ला मालिक अहमद याने जिंकला आणि ह्या किल्ल्याचा किल्लेदार म्हणून पुन्हा एकदा सरदार महादेव कोळी यांनी निवडले. पूढे मालिक अंबर आणि मिया मंजू यांच्यामध्ये रतनगड या प्रांताबद्दल वाद सुरू होते आणि त्यांच्यामध्ये लढाई

JR PRODUCT

TOPIC

Date : / /

Page No.:

देखील झाले त्यावेळी मलिक अंबर चा विजय झाला आणि त्याने इ.स. 1590 मध्ये पुन्हा महादेव कोळी यांची निवड केले. पण छत्रपती शिवाजी महाराजांनी हा किल्ला इ.स. 1660 मध्ये मोरोपंत आणि महादेव कोळी लोकांच्या मदतीने हा किल्ला मराठा साम्राज्यामध्ये शामील केला. म्हणजेच छत्रपती शिवाजी महाराजांनी ह्या किल्ल्यावर अनेक बांधकामे केली होती महाराजांनी ज्यावेळी सूरतेचा प्रवास केला होता, त्यावेळी परतीच्या प्रवासामध्ये इ.स. 1664 मध्ये या किल्ल्यामध्ये आश्रय केला होता.

इ.स. मध्ये हा किल्ला मुघलांनी जव्हार राज्याच्या मदतीने आपल्या ताब्यात घेतला पण छत्रपती शाहू महाराजांनी हा किल्ला इ.स. 1720 मध्ये आपल्या ताब्यात घेतला आणि पुन्हा एकदा हा किल्ला मराठा साम्राज्यामध्ये सामील झाला. ज्यावेळी पेशवे मराठा साम्राज्याची धूरा सांभाळत होते आणि त्या प्रांताचे मुख्यालय रतनगड करून त्याची जबाबदारी महादेव कोळी जावजी हिराजी बांबळे यांच्याकडे दिली त्यावेळी त्यांनी हा रतनगड हा किल्ला मोठ्या प्रमाणात विकसित केला.

इ.स 1813 रतनगड या किल्ल्याचे सूभेदार गोविंदराज खाडे यांना करण्यात आले. पण इ.स 1818 मध्ये इतर किल्ल्यांप्रमाणे इंग्रजांनी गोविंदराज खाडे यांचा पराभव करून हा किल्ला आपल्या ताब्यात घेतला. इ.स 1820 मध्ये इ.स 1813 रतनगड या किल्ल्याचे सुभेदार गोविंदराज खाडे यांना करण्यात आले पण इ.स 1818 मध्ये इतर किल्ल्यांप्रमाणे इंग्रजांनी गोविंदराज खाडे यांचा पराभव करून किल्ला आपल्या ताब्यात घेतला. इ.स 1820 मध्ये राघोजी भांगरे आणि गोविंदराज खाडे यांनी इंग्रजांविरुद्ध बंड पुकारले पण ते इंग्रजांनी मोडून काढले आणि त्या बंडानंतर रतनगड या किल्ल्याची मोठ्या प्रमाणात नासधूस केली.

JR PRODUCT

TOPIC

Date : / /

Page No.:

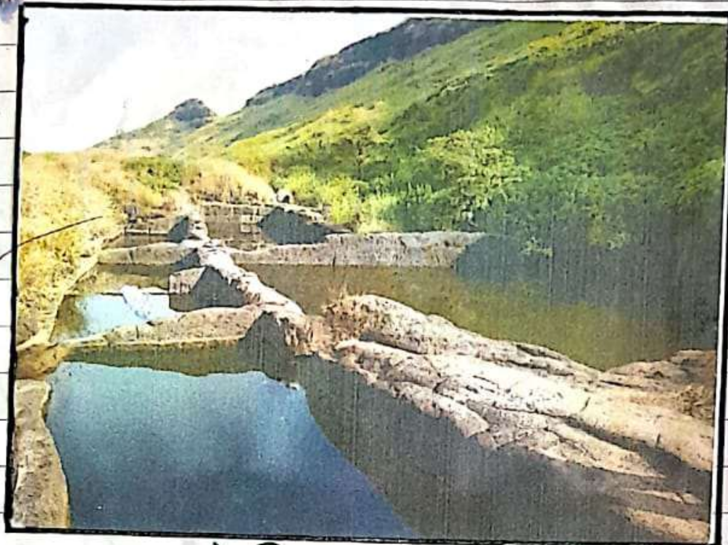

रतनगड येथील पाण्याचे टाके

महादरवाजा (त्र्यंबक दरवाजा)

PRINCIPAL
Janseva Foundation Loni Bk's
Art's And Commerce College,
Shendi(Bhandardara)-422604
Tal.Akole. Dist. Ahmednagar,

TOPIC

Date : / /

Page No.:

* रतनगड किल्ल्यावर पाहण्यासारखी प्राचीन ठिकाणे :-

- रतनगड या किल्ल्यामध्ये आपल्याला दगडामध्ये बनवलेल्या प्राचीन गुहा आहेत आणि त्यामधील एका गुहेमध्ये आपल्याला रत्नादेवीचे मंदिर आहे.
- या किल्ल्यामध्ये आपल्याला भूमिज पद्धतीचे एक अमृतेश्वर म्हणजे महादेवाचे मंदिर पहायला मिळते.
- **महादरवाजा :-** रतनगडचा महादरवाजा म्हणजे किल्ल्याचा मुख्य दरवाजा ज्याला त्र्यंबक दरवाजा म्हणून देखील ओळखले जाते आणि दरवाज्याच्या आतमध्ये दगडामध्येच पहारेकऱ्यांच्यासाठी दों बाजूला २ देवड्या बनवल्या आहेत. दरवाज्यावर हनुमानाचे गणपती आणि रिद्धी सिद्धी शिल्प कोरलेली शिल्प आहेत.
- **पाण्याचे टाके :-** या किल्ल्यावर आपल्याला प्राचीन काळातील पाण्याचे टाके पहायला मिळते आणि एका टाक्यामध्ये नंदी आणि शिवलिंग पहायला मिळते. पुर्वीच्याकाळी या टाक्यांच्या मधील पाणी शिवलिंग पहायला मिळते. पिण्यासाठी वापरले जात असावे.
- या किल्ल्यावरुन आपल्याला पश्चिमेस असणारे प्रवरा नदीवरील भंडारा धरण धारण पहायला मिळते.
- **किल्ल्यावरील इतर महत्त्वाची ठिकाणी :-** या किल्ल्यावर गणेश दरवाजा, बुरुज कडेलोट टोक, हेमाडपंथी मंदिर, कल्याण दरवाजा आणि काही मंदिरांचे अवशेष. इत्यादी त्या ठिकाणी आपल्याला पहाण्यासारखे आहेत.

TOPIC

Date : / /

Page No.:

अमृतेश्वर मंदिर

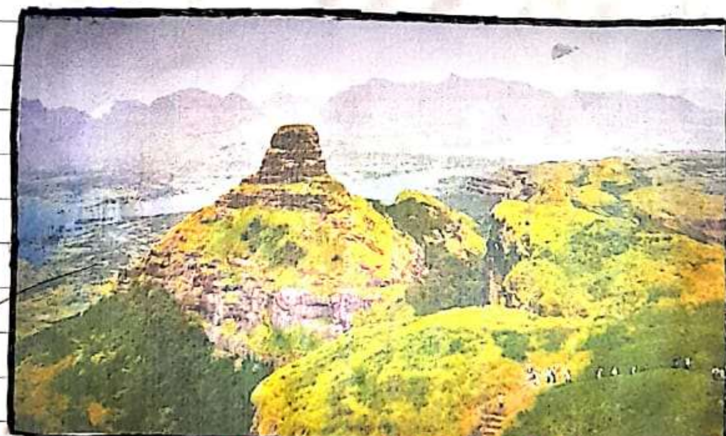

रतनगडावरील दृष्य

JR PRODUCT

Page No. Date :

उद्दिष्टे

रतनगड या ठिकाणी दि. 15-10-2022 रोजी जाण्याचा उद्देश इतकाच होता की रतनगड हे एक ऐतिहासिक ठिकाण आहे व त्या ठिकाणाला ऐतिहासिक वारसा आहे. त्यामागे ठिकाणी जाण्यामागे तेथील ऐतिहासिक वाद्य पाहणे त्याच बरोबर हे ठिकाण अभयारण्यात लेन असून या ठिकाणी असणारे विविध प्रकारच्या नैसर्गिक, आयुर्वेदिक वनस्पती यांची माहिती घेणे आणि त्याच बरोबर त्यांचा उपयोग समजून घेणे हे याचे प्रमुख ~~प्रमुख~~ उद्दिष्ट्ये आहे. प्रयोग शाळेतील वेगवेगळ्या वनस्पती गोळा करणे. पाठ्यक्रमातील अभ्यासक्रमानुसार केलेल्या वनस्पतींचे वर्गिकरण करणे. याच उद्देशाने आम्ही रतनगड अभयारण्यास भेट दिली होती.

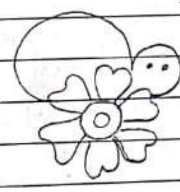

colors

PRINCIPAL
Janseva Foundation Loni Bk's
Art's And Commerce College,
Shendi(Bhandardara)-422604
Tal.Akole. Dist. Ahmednagar,

1.3.2 Curriculum Enrichment

Janseva foundation Loni Budruks
Arts & Commerce College Shendi
Tal- Akole Dist -Ahmednagar

REPORT OF PROGRAMME

TOPIC: Field Visit to Kumshet
Date : 15/01/2023
Time : 09:00
Venu : Kumshet village Tal Akole Dist- Ahmednagar

Organized By :
The Department of Geography
Janseva foundation Loni Budruks
Arts & Commerce College Shendi

Theme Of The Programme :
Field Visit (Water Conservation and Environmental Awareness)

Objective Of The Programme :
1)The students awareness of water and plant conservation
2) The aim of free pollution Environment

Introduction of Programme :

- The Departmental of Geography of the Janseva Foundation Arts , Commerce & Science College Shendi Organized a one day field visit for students to Kumshet village at Saturday on 15/01/ 2023 at 09: 00 am
- Mr.Kaute V.R assistant professor and Head of dept. of Geography introduced student about the visit

Details of the Programme :
As per the syllabus of the savitribai phule pune university,pune dept. of Science .
In the academic year 2022-2023, a field visit was organized in the village of Kumshet on January 15, 2023 on the occasion of Geography Day.
Professor Kaute sir introduced the village of Kumshet to the students and the students were shown the Kokankada Dharerao Temple, Deorai, Kalki Waterfall, Spot hall, Caves Fisheries Plant Ambit Dam.

.

Metrics :
Number of Student : 19
(Girls- 12 Boys 07)
Number of Stakeholders :
(Teaching Staff- 02 Non-Teaching Staff 01)

PRINCIPAL
Janseva Foundation Loni Bk's
Art's And Commerce College,
Shendi(Bhandardara)-422604
Tal.Akole. Dist. Ahmednagar,

विद्यार्थ्यांचे नाव	मोबाईल नं.	सही
1) खाडे मोराबाई गोगा	9075172732	[signature]
2) घावटे कमल पोपट	9322728321	Kamal
3) कोकतरे प्रियंका भास्कर	9420605440	[signature]
4) करटुले स्वप्नाली नेटू	7719935916	[signature]
5) नाखेरे पवन प्रभाकार	7796324396	[signature]
6) बांडे माधव दत्तू	9518506490	[signature]
7) शेणे तुषार कचरू	7823033041	[signature]
8) पिचड निकीता बुधा	7249042892	Pichad
9) सगभोर दिक्षा दत्तू	9689634252	[signature]
10) करटुले शशिकला कुंडलिक	8317251941	[signature]
11) खाडे अश्विनी निवृत्ती	9923381347	[signature]
12) खाडे अनिता मारुती	9764421895	A. khade
13) लोटे कमल महादु	9404592492	[signature]
14) घोडे स्नपाली बाळू	9657190419	[signature]
15) पदमेरे रोहिणी कोंडीराम	9145309703	[signature]
16) घोंगडे ऋतुजा रामदास	9657172004	[signature]
17) भांगरे विजय शिवाजी	9767347845	[signature]
18) घोंगडे पल्लवी उत्तम	7972418144	P.U. Dhongade
19) मदगे राहुल तुकाराम	8007439536	[signature]

(भूगोल विभाग)

[signature]

प्रा. कोते व्ही. आर.

[signature]

PRINCIPAL
Janseva Foundation Loni Bk's
Art's And Commerce College,
Shendi(Bhandardara)-422604
Tal Akole. Dist. Ahmednagar.

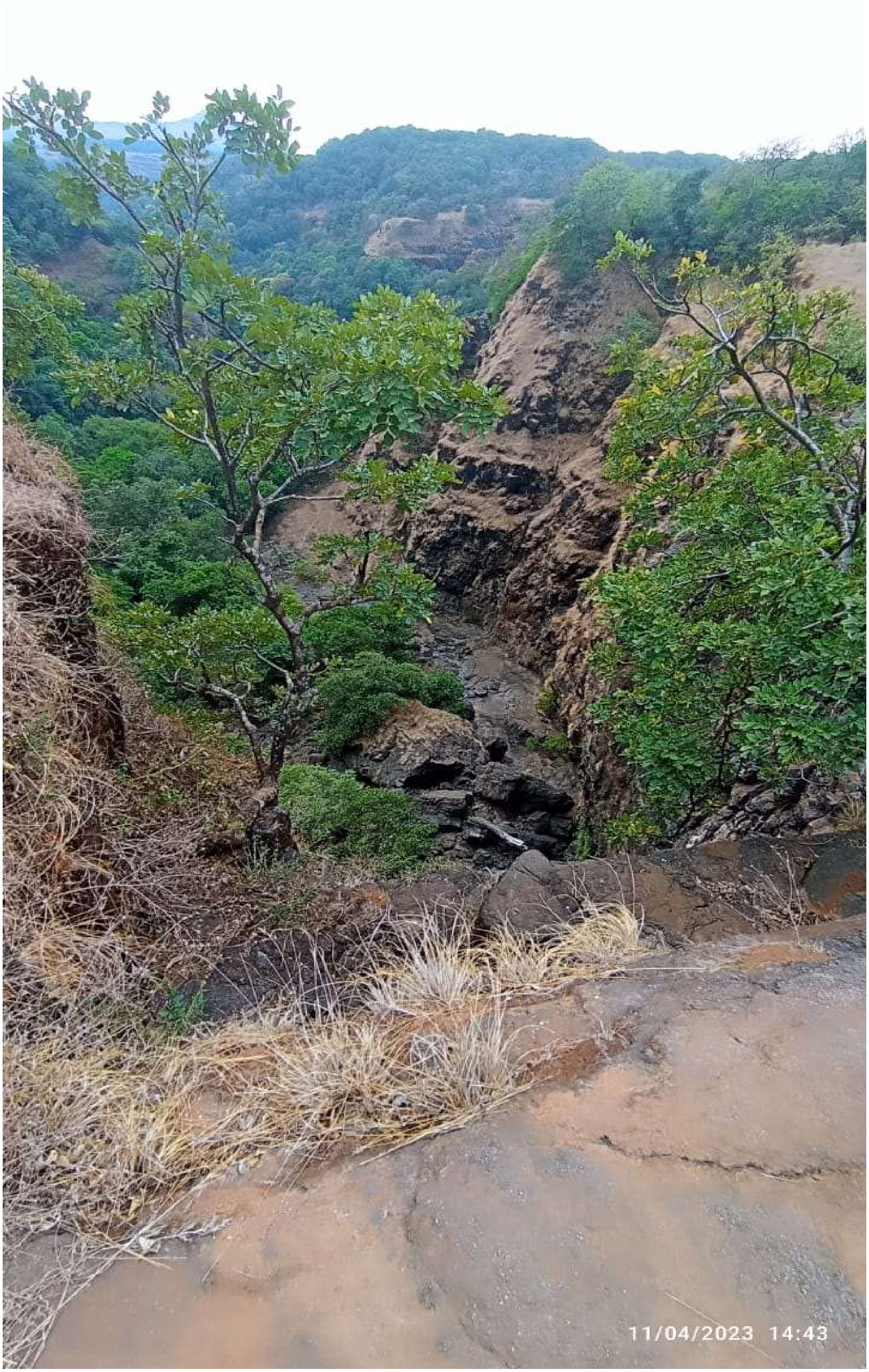

Kalaki Waterfall (kumshet)

1.3.2 Curriculum Enrichment

Kokankada (Kumshet)

Project Work

Project Work
Environmental Awareness
Student List

S.Y.B.Sc- 2022-23 Environmental Awareness project

Sr.No.	Student Name	Class	SIGN
1	RODE NITIN DEVRAM	SYBSC	
2	AHER SAMADHAN SHIVRAM	SYBSC	
3	AROTE SANDIP NAMDEV	SYBSC	
4	BANGAR PRASAD DATTU	SYBSC	P. D. Bangar.
5	BHANGARE MACHHINDRA BALU	SYBSC	
6	BHOR YOGESH DNYANESHWAR	SYBSC	
7	CHANDERE KETAN TANAJI	SYBSC	
8	DALVI SUNIL MADAN	SYBSC	
9	DHADWAD JAYSHRI MAHADU	SYBSC	
10	DHANGAR HANUMATA VITTHAL	SYBSC	
11	DHONGADE KRUSHNA CHAHADU	SYBSC	
12	GABHALE BHARAT PANDHARINATH	SYBSC	
13	GADEKAR PRANALI RAJENDRA	SYBSC	
14	GADHAVE SANTOSH KISAN	SYBSC	
15	GAVALI KIRAN SUNIL	SYBSC	
16	GHODE PUSHPA KISAN	SYBSC	
17	GUMBADE CHAYA SHANKAR (NEW)	SYBSC	
18	IDE SADHANA UTTAM	SYBSC	
19	IDE YOGESH MADHAV	SYBSC	
20	KADALI NITIN VASANT	SYBSC	
21	KALEKAR ABHISHEK BALU	SYBSC	
22	KALEKAR VAIBHAV ZUMBAR	SYBSC	
23	KARKE RESHMA MACHHINDRA	SYBSC	
24	KHADE DIPAK MADHUKAR	SYBSC	
25	KHADE KOMAL MADHUKAR	SYBSC	
26	KHADE PRAKASH EKNATH	SYBSC	
27	KHADE VRUSHALI DINKAR	SYBSC	
28	KHATELE PRASHANT JANARDAN	SYBSC	
29	KONDULE SAPANA VITTHAL	SYBSC	

Sr.No.	Student Name	Class	SIGN
30	LAGAD RUSHIKESH BAJIRAV	SYBSC	
31	LAHAMTE MANISHA BALU	SYBSC	
32	LOTE ROHIT TANAJI	SYBSC	
33	MADHE DNYANESHWAR NIVRUTTI	SYBSC	
34	MADHE GANESH VISHNU	SYBSC	
35	MADHE MADHURI SHANTARAM	SYBSC	
36	MUTHE RAVINDRA SITARAM	SYBSC	
37	PAWADE VISHAL SAMPAT	SYBSC	
38	PAWAR MONIKA RAVINDRA	SYBSC	
39	PAWAR RAHUL RAMDAS	SYBSC	
40	PAWAR VIKRAM BHIKA	SYBSC	
41	PAWAR VITTHAL KASHINATH	SYBSC	
42	POKALE NIKITA BHAUSAHEB	SYBSC	
43	PUNDE SAGAR BHAGUJI	SYBSC	
44	SABALE HARISH DATTATRYA	SYBSC	
45	SABALE SWATI DEVRAM	SYBSC	
46	SAGBHOR KIRAN NAMDEV	SYBSC	
47	SHELKE ASHA SITARAM	SYBSC	
48	SURYAVANSHI PRASHANT SURESH	SYBSC	
49	SURYAWANSHI RAHUL ANANDA	SYBSC	
50	SURYAWANSHI SAINATH BALU	SYBSC	
51	YEVALE AMRUTA SANTOSH	SYBSC	

(prof. Kaute . V. R)

PRINCIPAL
Janseva Foundation Loni Bk's
Art's And Commerce College,
Shendi(Bhandardara)-422604
Tal.Akole, Dist. Ahmednagar,

Environment Awreness project.

S.Y.B.A.- 2022-2023

Sr.No.	Student Name	Class	Sign
1	ADHAL VISHAL BAHIRU	S.Y.B.A.	[signature]
2	ASAWALE AJAY NIVRUTTI	S.Y.B.A.	[signature]
3	BAMBALE ANIKET KANTILAL	S.Y.B.A.	[signature]
4	BANDE KALPNA SUBHASH	S.Y.B.A.	[signature]
5	BANDE MADHAV DATTU	S.Y.B.A.	[signature]
6	BANGAR AKASH BALU	S.Y.B.A.	[signature]
7	BHANGARE TAIBAI NAVNATH	S.Y.B.A.	Bhangare. T. N
8	BHAKARE HEMANT MARUTI	S.Y.B.A.	[signature]
9	BHAKARE ASHWINI MARUTI	S.Y.B.A.	Bhakare. A.M
10	BHALE SAKHARAM DHONDU	S.Y.B.A.	[signature]
11	BHALE SANKET LAXMAN	S.Y.B.A.	[signature]
12	BHANDKOLI BHUSHAN PANDHARINATH	S.Y.B.A.	[signature]
13	BHANDKOLI RUSHIKESH SHIVAJI	S.Y.B.A.	[signature]
14	BHANGARE AJAY MARUTI	S.Y.B.A.	[signature]
15	BHANGARE ARUN BHASKAR	S.Y.B.A.	[signature]
16	BHANGARE VIJAY SHIVAJI	S.Y.B.A.	[signature]
17	BHANGE SHAILESH KISHOR	S.Y.B.A.	[signature]
18	CHAURE ROSHAN SURESH	S.Y.B.A.	[signature]
19	DHADWAD KAMAL POPAT	S.Y.B.A.	[signature]
20	DHANDE HIRAMAN MARUTI	S.Y.B.A.	H.M. Dhande.
21	DHANGAR ARCHANA DATTU	S.Y.B.A.	[signature]
22	DHINDALE SWAPNIL NAMDEV	S.Y.B.A.	[signature]
23	DHONGADE PALLAVI UTTAM	S.Y.B.A.	[signature]
24	DHONGADE ROSHAN LAHANU	S.Y.B.A.	[signature]
25	DHONGADE RUTUJA RAMDAS	S.Y.B.A.	[signature]
26	DHONGADE SANDIP ASHOK	S.Y.B.A.	[signature]
27	GABHALE KIRAN CHANDAR	S.Y.B.A.	[signature]
28	GAMBHIRE AKSHAY YOURAJ	S.Y.B.A.	[signature]

Sr.No.	Student Name	Class	Sign
29	GANGAD GANESH RAJGURU	S.Y.B.A.	Ganesh
30	GHANE PUJA NANDU	S.Y.B.A.	Ghane. P. N.
31	GHARE GAURAV GANPAT	S.Y.B.A.	Ghare
32	GHARE SHAM RAMDAS	S.Y.B.A.	[illegible]
33	GHARE SNEHAL CHANDRAKANT	S.Y.B.A.	Snehal
34	GHODE RUPALI BALU	S.Y.B.A.	R Ghode
35	GODE AKSHAY ULHAS	S.Y.B.A.	A Gode
36	HILE PRASHANT VILAS	S.Y.B.A.	P. H.
37	JADHAV RAHUL DATTU	S.Y.B.A.	R.D. Jadhav
38	JADHAV VANDANA BHARAT	S.Y.B.A.	V Jadhav
39	JAGDHANE ROHAN KIRAN	S.Y.B.A.	[illegible]
40	JAKHERE PAVAN PRABHAKAR	S.Y.B.A.	P Jakhere
41	JAKHERE ROSHAN GOVIND	S.Y.B.A.	Roshan
42	JAKLHERE KARAN ANKUSH	S.Y.B.A.	KaranA.J
43	KARTULE SHASHIKALA KUNDLIK	S.Y.B.A.	S Kartule
44	KARTULE SWPNALI NANDU	S.Y.B.A.	Kartule
45	KARWANDE JITENDRA MACHHINDRA	S.Y.B.A.	Karvande J.M.
46	KATHE ROHIT YASHWANT	S.Y.B.A.	Kathe Rohit
47	KHADE AMISHA MANOHAR	S.Y.B.A.	Amisha
48	KHADE ANITA MARUTI	S.Y.B.A.	Khade.A.M
49	KHADE ASHWINI NIVRUTTI	S.Y.B.A.	Khade A.M.
50	KHADE BHORABAI GOGA	S.Y.B.A.	B khade
51	KHADE GOPAL UTTAM	S.Y.B.A.	[illegible]
52	KHADE KAVITA POPAT	S.Y.B.A.	khakp
53	KOKATARE PRIYANKA BHASKAR	S.Y.B.A.	PBkokatare
54	KUNDE NAMDEV RAMESH	S.Y.B.A.	Kunde
55	KUNDE ROHIT DILIP	S.Y.B.A.	K.Rohit
56	KUNDE SUVARNA BHAGIRATH	S.Y.B.A.	Kunde.
57	KUNDE VISHAL PANDURANG	S.Y.B.A.	V. Kunde
58	KUNDE YOGESH SOMNATH	S.Y.B.A.	Kunde

Sr.No.	Student Name	Class	Sign
59	LENDE ASHOK PANDHARINATH	S.Y.B.A.	Lende A.
60	LOTE KOMAL MAHADU	S.Y.B.A.	(KM) Lote
61	MADAGE ARUN RAMDAS	S.Y.B.A.	[illegible]
62	MADGE GANESH SAMPAT	S.Y.B.A.	Madage. G. S
63	MADGE RAHUL TUKARAM	S.Y.B.A.	Madge
64	MALI GAURAV DNYANESHWAR	S.Y.B.A.	[illegible]
65	MALI ROHIT VISHNU	S.Y.B.A.	[illegible]
66	MUNDHE AJAY SOMNATH	S.Y.B.A.	Munde
67	MUTHE NAYNA TUKARAM	S.Y.B.A.	MutheN. T.
68	NANGARE RUSHIKESH GULAB	S.Y.B.A.	Bnagare
69	NAWALE BHAURAV SOPAN	S.Y.B.A.	NawaleBS
70	NIRGUDE SUNIL SHIVAJI	S.Y.B.A.	Nirgude
71	PADMERE RAHUL PANDURANG	S.Y.B.A.	Padmere S
72	PARDHI SANTOSH KISAN	S.Y.B.A.	Santosh
73	PAWAR ANURAG NIVRUTTI	S.Y.B.A.	PawarA
74	PEDHEKAR TUSHAR VISHNU	S.Y.B.A.	Tushar
75	PICHAD NIKITA BUDHA	S.Y.B.A.	Pichad N.B.
76	PORE SEJAL LAHU	S.Y.B.A.	Pore. S. L.
77	RERE ANAND RAMNATH	S.Y.B.A.	AR
78	SABALE MAHESH RAMESH	S.Y.B.A.	Sabale M. R.
79	SABALE VILAS DASHARATH	S.Y.B.A.	[illegible]
80	SAGBHOR DISHA DATTU	S.Y.B.A.	Sagbhor D
81	SAGBHOR NILAM MADHUKAR	S.Y.B.A.	sagbhor. N. M.
82	SARUKTE SANDIP BALU	S.Y.B.A.	Sarukte SB
83	SHEKH ARBAJ RASHID	S.Y.B.A.	AShekh
84	SHENE TUSHAR KACHRU	S.Y.B.A.	T Shende
85	SONAWANE SANKET UMESH	S.Y.B.A.	SB
86	SURUDE NIKHIL RAMESH	S.Y.B.A.	[illegible]
87	TATALE KIRAN BHAURAV	S.Y.B.A.	Tatale K.B
88	UGHADE GANESH POPAT	S.Y.B.A.	Ghade

Sr.No.	Student Name	Class	Sign
89	WAYAL ABHISHEK PANDHARINATH	S.Y.B.A.	Abwyal
90	YADAV ARTI DADU	S.Y.B.A.	Yadav A.D.

(prof Kaute V.R)

PRINCIPAL
Janseva Foundation Loni Bk's
Art's And Commerce College,
Shendi(Bhandardara)-422604
Tal.Akole, Dist. Ahmednagar,

Environmental Awareness project.

SYBCOM

Sr.No.	Student Name	Class	Sign
1	BAMBERE YASHODATTA SARJUN	S.Y.B.COM	
2	BAMBLE PRATIK KALU	S.Y.B.COM	
3	BHANGARE KRUSHNA RAMCHANDRA	S.Y.B.COM	
4	BHANGARE SAJAN TANAJI	S.Y.B.COM	
5	BHANGARE SAMIR NIVRUTTI	S.Y.B.COM	Sajan.
6	BHARASKAR AVINASH SHANKAR	S.Y.B.COM	Bhangare
7	BHARMAL PRASAD VISHNU	S.Y.B.COM	P. Bharmal,
8	CHIKANE TUSHAR BALU	S.Y.B.COM	T. chikane
9	DAGALE ANIL GANPAT	S.Y.B.COM	
10	DARANE SAMIR KARBHARI	S.Y.B.COM	S Darane
11	DHENGALE VARSHA BABURAO	S.Y.B.COM	
12	GHARE AVINASH RAJARAM	S.Y.B.COM	
13	GHARE HARSHADA TANAJI	S.Y.B.COM	H Ghare
14	GHARE MANIK ANANDA	S.Y.B.COM	G M.
15	GHODE KESHAV BALU	S.Y.B.COM	Ghode.
16	JAGDHANE RITU KIRAN	S.Y.B.COM	Ritu.
17	KEKAN POONAM SANJAY	S.Y.B.COM	P Kekan
18	KHADE DNYANESHWAR BALU	S.Y.B.COM	D khade.
19	KHADE NAVNATH KALU	S.Y.B.COM	N khade
20	KHADE SOMNATH MARUTI	S.Y.B.COM	
21	KHETADE DNYANESHWAR CHANDRAKANT	S.Y.B.COM	D Khetade
22	KHETADE MAYA BAHIRU	S.Y.B.COM	K maya,
23	PADMERE ROHINI KONDIRAM	S.Y.B.COM	Padmere
24	PARDESHI ROSHAN KUMARSING	S.Y.B.COM	Pardeshi
25	RUPAVTE GANESH CHANDAR	S.Y.B.COM	G Rupavate
26	SABLE VIKAS SAMPAT	S.Y.B.COM	V Sabale.
27	SONAWANE SHANTARAM BHAGVANTA	S.Y.B.COM	Sonawane
28	WAGH SAVITA GANGARAM	S.Y.B.COM	Savita
29	WARGHADE SACHIN KASHINATH	S.Y.B.COM	

(prof. Kaute V.R)

PRINCIPAL
Janseva Foundation Loni Bk's
Art's And Commerce College,
Shendi(Bhandardara)-422604
Tal.Akole. Dist. Ahmednagar,

Page No.
Date :
प्रकल्पाचे नाव
पर्यावरणातील आपत्ती आणि त्यांचे व्यवस्थापन
colors

Page No.

Date:

कॉलेजचे नाव -

कला वाणिज्य व विज्ञान महाविद्यालय पिंचोडी (शेंडी भंडरदरा)

ता- अकोले

जि - आहमदनगर

सन - 2022-23

नेब:स्यत्ता- S.Y.BA

नाव - घोडे रूपाली बाळू

completed

colors

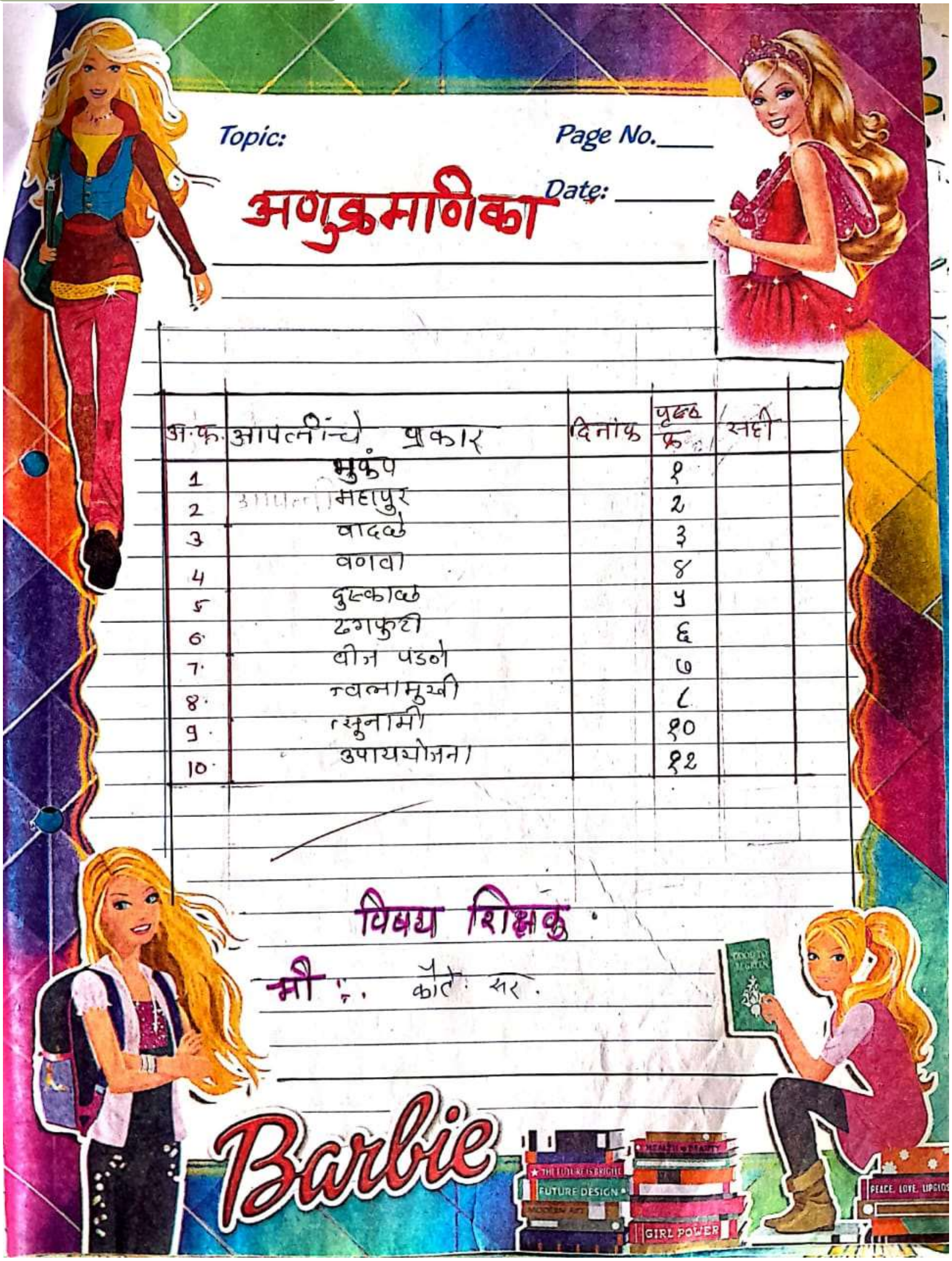

Topic: Page No.____

अणुक्रमाणिका

Date: ______

अ.क्र.	आपत्तींचे प्रकार	दिनांक	पृष्ठ क्र.	सही
1	भुकंप		१	
2	महापुर		२	
3	वादळे		३	
4	वणवा		४	
5	दुष्काळ		५	
6	ढगफुटी		६	
7.	वीज पडणे		७	
8.	ज्वालामुखी		८	
9.	त्सुनामी		१०	
10.	उपाययोजना		१२	

विषय शिक्षक:

श्री. कोटे सर.

Barbie

Page No. Date :

प्रस्तावना.

पर्यावरण या विषयचाचे शिक्षण आज आपल्या काळात अतिशय गरजेचे झाले आहे की राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण निवार्य विषय म्हणुन 2016-17 या शैक्षणिक वर्षापासुन पर्यावरण शिक्षणाला समावेश केला.

1993 मध्ये लातुर जिल्ह्यातील किल्लारी परिसरात तीव्र भुकंप झाल्याने लोकांचा मृत्यु झाला होता. जुलै 2005 आठवला, की आजही मुंबईकरांच्या अंगावर काटा उभा रहातो कारण त्या वेळी मुसळधार पावसाने नदीचे पाणी तुंबल्याने महापुर येऊन लोकांचे बळी गेले

जुलै 2014 मध्ये पुणे जिल्ह्यातील आंबेगाव तालुक्यात माळीण हे गाव दरड कोसळल्याने झोप-चोदेतील उद्ध्वस्त झाले. तेथील डोंगरकडा कोसळल्याने माती, दगड यांच्या ढिगाऱ्याखाली अनेक माणसे गाडली गेली व मृत्युमुखी पडली.

नोव्हेंबर 2015 मध्ये तामिळनाडुत झालेल्या अतिवृष्टीने अनेक लोक मृत्युमुखी पडले आपत्तीचे दोन प्रकार आहेत. 1 मानवनिर्मित व नैसर्गिक.

अचानक उद्भवणाऱ्या संकटामुळे राष्ट्राची किंवा समाजाची मोठ्या प्रमाणात जिवित आर्थिक व सामाजिक हानी होते, अशा संकटांना **आपत्ती** म्हणतात.

colors

1.3.2 Curriculum Enrichment

Page No. 8 Date :

४.२ : किल्लारी भूकंप

भूकंप :

भुगर्भातील हालचालींमुळे प्रचंड प्रमाणात ऊर्जेचे उत्सर्जन होते. त्याची परिणती भुकंप लाटांमध्ये होऊन पृथ्वीच्या पृष्ठभागात हालचाल होते. त्यामुळे जमीन थरथरणे, हलणे, जमिनीला भेगा पडणे अशा घटना घडतात. अशी भुकवचामध्ये कंपने होणे यालाच भुकंप म्हणतात. भुकंपासाठी अन्य कारणांबरोबरच मोठी धरणे व खाणकाम ही प्रमुख मानवी कारणे आहेत असे मानले गेले आहे.

भुकंपाचे परिणाम :-

बांधकामे, पुल, रस्ते, लोहमार्ग उद्ध्वस्त होतात. नद्यांच्या प्रवाहांची दिशा बदलु शकते मोठ्या प्रमाणात जीवित व वित्त हानी होते.

colors

Topic: Page No. 2

Date:

४.४ : महापूर

महापुर :

महापुर ही संपूर्ण जगात वारंवार उद्भवणारी नैसर्गिक आपत्ती आहे. अतिवृष्टीमुळे एकाच ठिकाणी अधिक प्रमाणात जमा होणारे पाणी नदीच्या पात्राबाहेर जाते, तेव्हा पुराचे संकट ओढवते. बेसुमार पाऊस आल्या की मोठ्या शहरातील पाणी निचरा करणारी व्यवस्था अपुरी पडते. त्यामुळे गटारे तुंबतात पाणी रस्त्यावर पसरते आणि आसपासच्या परिसरात व घरातही शिरते.

महापुरावर संरक्षणात्मक उपाययोजना

(1) डोंगराळ प्रदेशांवर लहान धरणे बांधणे
(2) पाझर तलावाची निर्मिती करणे.
(3) नद्यांचे पात्र रुंद करणे, सरळ करणे
(4) नवीन जंगल लागवड करणे
(5) नद्या जोडणे.

Barbie

Page No. 3 Date :

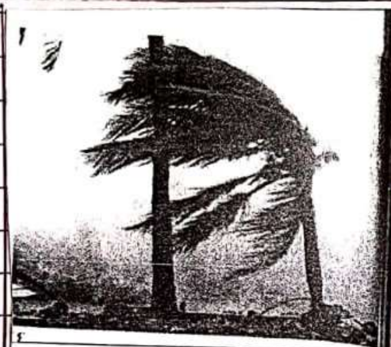

४.५ : वादळ

वादळे :-

हवेत निर्माण होणारे कमी-अधिक दाबाचे पट्टे आणि त्यामुळे हवामानात होणाऱ्या बदलांमुळे वेगाने वारे वाहू लागतात आणि वादळे निर्माण होतात.

हवामानातील बदलामुळे दुष्काळ, वीज पडणे, ढगफुटी, वादळे इ. निसर्गनिर्मित आपत्ती उद्भवतात. अशा नैसर्गिक आपत्तींना जीवित व वित्तहानी होण्याची शक्यता असते.

वादळाचे परिणाम :-

(1) वादळग्रस्त प्रदेशांचे अमाप नुकसान होते.
(2) जीवित व मालमत्ता यांची प्रचंड हानी होते.
(3) वीजपुरवठा खंडित होतो.
(4) दळणवळण यंत्रणा खंडित होते.

Topic:

Page No. ४

Date:

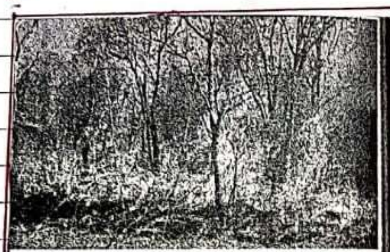

४.६ : वणवा

वणवा

वणवा म्हणजे जंगल, कुरणे किंवा गवताळ प्रदेशांत नैसर्गिक अथवा मानवी कारणांमुळे लागलेली अनियंत्रित आग होय. वणवा पसरण्याचा वेग प्रचंड असतो.

आगीपासून बचावासाठी शाळा, हॉस्पिटल, रेल्वे स्थानक या ठिकाणी अग्निशामक नळकांडे वापरा.

वणव्याचे दुष्परिणाम :-

(१) नैसर्गिक साधनसंपत्तीची प्रचंड नुकसान होते.

(२) नैसर्गिक म्हणजे हवा प्रदूषित होते.

Topic:

Page No. ६

Date:

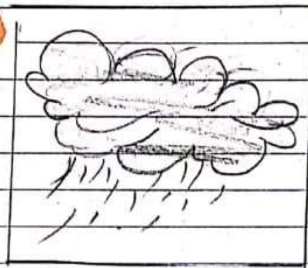

ढगफुटी :

पाऊस कसा पडतो?

काही वेळा पाऊस देणाऱ्या ढगांतुन खाली आलेले पाणी पावसाच्या स्वरुपात जमीनीवर न पडत जमिनीकडील उष्ण तापमानामुळे त्याची परत वाफ होऊन ती त्या ढगांतच सामावली जाते परिणामी त्या ढगांत वाफेची आधिक साठा होतो शीघ्र संघलन क्रियेमुळे अचानकपणे मुसळ्या विशिष्ट व लहान अशा भूभागावर सुमारे 100 मिलिमिटर प्रतितास किंवा त्यापेक्षा आधिक प्रमाणात पाऊस पडतो याला ढगफुटी म्हणतात.

6 ऑगस्ट 2010 रोजी अशी ढगफुटी लडाखमधील लेह येथे झाली होती. 26 जुलै 2005 रोजी मुंबई मध्ये झालेली ढगफुटीची घटना ही सत्य आहे.

वीज पडणे :

आकाशात चमकणारी वीज तुम्ही पाहिली आहे का ? कधी?

वीज निर्माण कशी होते ?

स्थितिक विद्युत या पाठामध्ये तुम्ही वीजनिर्मिती व वीज पडणे यांविषयी माहिती घेतलेली आहे. या पानात आपण विजेची आणखी काही वैशिष्ट्ये व विजेपासुन बचाव करण्याचे उपाय जाणुन घेणार आहोत.

सर्वच विजा जमिनीवर पडत नाहीत. ९५ % विजा आकाशातच असतात. फक्त ५ % विजा पृथ्वीच जमिनीपर्यंत पोहचतात. विजा ढगामध्ये, दोन ढगांत किंवा ढग आणि जमिनी दरम्यान निर्माण होऊ शकतात. वातावरणात दर सेकंदला जवळपास ५० विजा चमकतात. विजेमुळे निर्माण होणारे तापमान हे सुर्याच्या तापमानापेक्षा जास्त असते. एवढ्या मोठ्या तापमानामुळे प्रचंड दाबाखाली आलेली हवा अचानक प्रसरण पावते आणि मोठा कडाडण्याचा आवाज होतो.

वीजप्रभावित व्यक्ती मृत्युमुखी पडण्याचे प्रमाण जागतिक स्तरावर कमी असले, तरी मृत्यू न ओढवलेल्या लोकांवर विजेचे दीर्घकालीन परिणाम झाले आहेत.

Topic:

Page No. 6

Date:

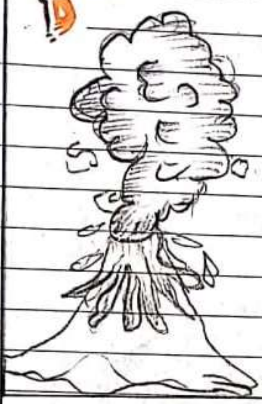

ज्वालामुखी :

ज्वालामुखी ही एक नैसर्गिक घटना आहे. पृथ्वीचा अंतर्भाग अत्यंत उष्ण आहे. भुअंतरंगातुन भुपृष्ठाकडे किंवा भुपृष्ठावर तप्त पदार्थांच्या हालचाली सतत होत असतात त्यामुळे काहीवेळा भुकवचाखालील घन द्रव आणि वायु पदार्थ भुकवचाकडे ढकलले जातात. हे पदार्थ भुकवचाबाहेर पडुन त्यांचा पृष्ठभागावर उद्रेक झाला व ते वाढु लागते की त्यास ज्वालामुखी म्हणतात

ज्वालामुखी जमिनीवर होतात तसेच समुद्रातही होतात जमिनिवरील ज्वालामुखीच्या स्फोटातुन जे पदार्थ बाहेर येतात, तेच पदार्थ समुद्रातील ज्वालामुखीतुनही बाहेर

पर्यावरण या विषयाचे शिक्षण आज आपल्या काळात अतिशय गरजेचे झाले आहे की राज्य माध्यमिक व उच्च माध्यमिक शिक्षण निवार्य विषय म्हणुन 2016-17 या शैक्षणिक वर्षापासुन पर्यावरण शिक्षणाला समावेश केला

1993 मध्ये लातुर जिल्ह्यातील किल्लारी परिसरात तीव्र भुकंप झाल्याने लोकांचा मृत्यू झाला होता. जुलै 2005 आठवला, की आजही मुंबई-करांच्या अंगावर काटा उभा रहातो कारण त्या वेळी मुसळधार पावसाने नदीचे पाणी तुंबल्याने महापुर येऊन लोकांचे बळी गेले

जुलै 2014 मध्ये पुणे जिल्ह्यातील आंबेगाव तालुक्यात माळीण हे गाव दरड कोसळल्याने पोळ-चांदेखील उद्ध्वस्त झाले. तेथील डोंगरकडा कोसळल्याने माती, दगड यांच्या ढिगाऱ्याखाली अनेक माणसे गाडली गेली व मृत्युमुखी पडली.

नोव्हेंबर 2015 मध्ये तामिळनाडुत झालेल्या अतिवृष्टीने अनेक लोक मृत्युमुखी पडले आपत्तीचे दोन प्रकार आहेत. 1 मानवनिर्मित व नैसर्गिक.

अचानक उद्भवणाऱ्या संकटामुळे राष्ट्राची किंवा समाजाची मोठ्या प्रमाणात जिवित आर्थिक व सामाजिक हानी होते अशा संकटांना **आपत्ती** म्हणतात.

PRINCIPAL
Janseva Foundation Loni Bk's
Art's And Commerce College,
Shendi(Bhandardara)-422604
Tal.Akole. Dist. Ahmednagar,

Topic:

Page No. 80

Date:

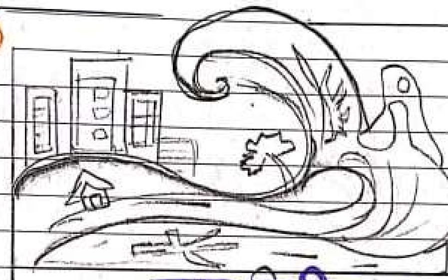

त्सुनामी :

जमिनीप्रमाणेच सागराच्या तळाशी भुकंप व ज्वालामुखीचे उद्रेक होतात. महासागराच्या तळाशी भुकंप झाला तर बाहेर पडणारी ऊर्जा पाण्याला वरच्या दिशेने ढकलते. परिणामी महासागरात विशिष्ट प्रकारच्या लाटा तयार होतात. या लाटा उगमस्थानाजवळ फार उंच नसतात. परंतु खुप वेगाने त्या दुरवर पसरु लागतात. तेव्हा या लाटांचा वेग ताशी 800 ते 900 किलोमीटर इतकु असतो. त्या किनारी भागाकडे पोहचतात तेव्हा त्यांचा वेग ताशी आधीपेक्षा कमी होतो, पण त्याची उंची खुपच म्हणजे सुमारे 100 फुटापर्यंत वाढलेली दिसते.

महासागराच्या तळाशी होणाऱ्या भुकंपामुळे तसेच ज्वालामुखीमुळे निर्माण होणाऱ्या या लाटांना त्सुनामी लाटा म्हणतात.

त्सुनामी हा जपानी भाषेतील शब्द आहे. त्सुनामी याचा अर्थ किनाऱ्यावर येऊन धडकणारी पाण्याची मोठी लाट.

त्सुनामीचे अन्य विघातक परिणाम

(१) इमारती, बांधकामे उद्ध्वस्त होतात.
(२) जीवित व वित्तहानी मोठ्या प्रमाणावर होते.
(३) किनाऱ्याजवळील होड्या व जहाजे यांची हानी होते.
(४) वाहतुकीस अडथळे निर्माण होतात.
(५) बंदरांचे मोठ्या प्रमाणावर नुकसान होते.

* उपाययोजना *

सागरतळाशी होणाऱ्या भूकंपामुळे त्सुनामी लाट निर्माण झाल्यावर तात्काळ तिचा अंदाज घेऊन किनारपट्टीलगतच्या प्रदेशातील लोकांना धोक्याची सूचना देणे आवश्यक असते. यासाठी कृत्रिम भूस्थिर उपग्रहाची मोठी मदत होते.

colors